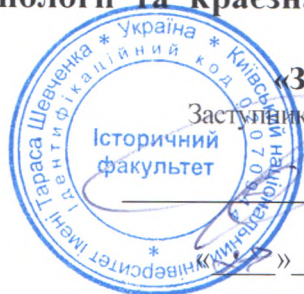

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
Історичний факультет

Кафедра етнології та краєзнавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник декана з навчальної роботи

Тарас ПШЕНИЧНИЙ

« 08 » 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Історичний туризм в країнах Європи

для студентів

галузь знань **03 Гуманітарні науки**
напрямок підготовки **032 Історія та археологія**
освітній рівень **другий (магістерський)**
освітня програма **Історичне туризмознавство**

вид дисципліни **обов'язкова**

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2021/2022
Семестр	2
Кількість кредитів ECTS	4
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	екзамен

Викладач: Капелюшний Валерій Петрович, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри етнології та краєзнавства.

Пролонговано: на 20~~21~~²²/20~~22~~²³ н.р. 20~~21~~²² р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Розробник: Капелюшний Валерій Петрович, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри етнології та краєзнавства.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри етнології та краєзнавства

_____ Валерій КАПЕЛЮШНИЙ

Протокол № 13 від «30» 06 2021 р.

Схвалено науково-методичною комісією історичного факультету

Протокол № 7 від «26» 08 2021 року

Голова науково-методичної комісії _____ Наталія ТЕРЕС

ВСТУП

1. Мета дисципліни – формування системного уявлення студентів історичного факультету про історико-культурний туристичний потенціал країн Європи, формування системи теоретичних знань та прикладних вмій і навичок щодо методологічного апарату з історії туризму для аналізу розвитку історичного туризму в Європі сьогодні та його перспектив.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. *Знати* регіони і місця зосередження в країнах Європи унікальної культурної спадщини місцевого, загальнодержавного та світового рівня.

2. *Вміти* орієнтуватись по мапі Європи щодо визначення території чи регіону, де зосереджено унікальну історико-культурну спадщину.

3. *Володіти елементарними навичками* історичного аналізу, встановлення причинно-наслідкових зв'язків окремих подій, класифікації об'єктів історичного туризму на археологічні, історичні, монументальні, ландшафтні та інші види об'єктів історичного туризму.

3. Анотація навчальної дисципліни: при вивченні дисципліни «Історичний туризм в країнах Європи» основна увага зосереджується на визначенні рівня сформованості туристичного середовища в окремих країнах Європи та в окремих регіонах цих країн, порівнянні історико-культурного туристичного потенціалу окремих країн Європи, характеристики культурних особливостей країни при аналізі ступеня розвитку архітектури, образотворчого мистецтва, освіти в різні історичні періоди. Докладно розглядаються унікальні природні території в країнах Європи, які мають історичну цінність, а також унікальні особливості найважливіших об'єктів матеріальної та духовної культури народів Європи, що ввійшли до списку Всесвітнього надбання людства ЮНЕСКО.

4. Завдання (навчальні цілі): вироблення вмій та навичок студентів аналізувати історико-культурний туристичний потенціал країн Європи, багатий такими унікальними історичними територіями як стародавні міста, садибні і палацово-паркові ансамблі, комплекси культової архітектури, історичні будівлі, історико-культурні пам'ятки, а також навичок роботи з науковою літературою з туризмознавства та історії туризму. Дисципліна «Історичний туризм в країнах Європи» має значний світоглядний аспект, що передбачає вироблення в професійних істориків навичок самостійних оцінок і власних суджень щодо порівняння історико-культурного туристичного потенціалу окремих країн Європи та можливість визначення особливостей його використання в туристичній діяльності відповідними органами та структурами.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумко- вій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	<i>Знати</i> предметне поле сучасної історико-туристичної науки, особливості Європейського туристичного регіону	<i>лекція, самостійна робота</i>	<i>контрольна робота 1 (тест)</i>	4%
1.2	<i>Знати</i> специфіку та регіональні особливості організації історичного туризму в провідних країнах Європи	<i>лекція, самостійна робота</i>	<i>контрольна робота 2 (тест)</i>	4%
1.3	<i>Знати</i> характеристику історико-культурного туристичного потенціалу країн Західної, Центральної та Північної Європи	<i>лекція, самостійна робота</i>	<i>контрольна робота 1 (тест)</i>	7%

1.4	Знати характеристики історико-культурного туристичного потенціалу країн Південної, Центральної та Східної Європи	лекція, робота самостійна	контрольна робота 2 (тест)	7%
2.1	Вміти класифікувати види об'єктів історичного туризму в Європейському туристичному регіоні	семінар	усне опитування	8%
2.2	Вміти давати загальну та кількісну характеристику об'єктів Європейського туристичного регіону, що ввійшли до списку Всесвітнього надбання людства ЮНЕСКО	семінар	усне опитування	8%
2.3	Вміти аналізувати законодавство та нормативні документи, що стосуються організації та розвитку історичного туризму в провідних країнах Європи	семінар	усне опитування	7%
2.4	Вміти класифікувати та систематизувати етнотуристичні об'єкти та етнокультурну спадщину як унікальну складову історико-культурного туристичного потенціалу країн Європи	семінар	усне опитування	7%
2.5	Вміти характеризувати головні маршрути історичного туризму в країнах Європи з включенням до них найвідоміших палаців, замків, башт, пам'ятників та музеїв.	самостійна робота	реферат	4%
2.6	Вміти визначати місце окремих неєвропейських країн в структурі та туристичному потенціалі Європейського регіону та давати комплексну характеристику їх історико-туристичних маршрутів	самостійна робота	реферат	4%
2.7	Вміти узагальнювати досвід організації та розвитку історичного туризму в країнах Західної, Центральної та Північної Європи	лекція, робота самостійна	екзамен	20%
2.8	Вміти визначати регіональні особливості та узагальнювати досвід організації і розвитку історичного туризму в країнах Південної, Центральної та Східної Європи	лекція, робота самостійна	екзамен	20%

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. Контрольна робота з тем ЗМ1 (тест): РН 1.1, 1.3 – 11 балів/6 балів*.
2. Контрольна робота з тем ЗМ2 (тест): РН 1.2, 1.4 – 11 балів/6 балів.
3. Реферат з тем ЗМ1: РН 2.5 – 4 бали/3 бали.
4. Реферат з тем ЗМ2: РН 2.6 – 4 бали/3 бали.
5. Оцінювання роботи під час семінарських занять ЗМ1: РН 2.1-2.2 – 16 балів/10 балів.
6. Оцінювання роботи під час семінарських занять ЗМ2: РН 2.3-2.4 – 14 балів/8 балів.

* максимальний бал/ пороговий бал для отримання позитивної оцінки з відповідної форми контролю.

- підсумкове оцінювання:

- форма оцінювання – екзамен;
- максимальна кількість балів, які може отримати студент – **40 балів**;
- оцінюються такі результати навчання студента: вміти з'ясувати причини розгортання етнічних конфліктів, викликаних невірністю мовного питання, вміти встановлювати причинно-наслідковий зв'язок між позитивними зрушеннями в національній політиці держави та вирішенням проблем гармонізації етнонаціональних взаємин;
- форма проведення екзамену – письмова, види завдань – завдання, які потребують розгорнутих відповідей;
- мінімальний пороговий рівень екзаменаційної оцінки, за якої екзамен вважається складеним – **24 бали**;

Необхідна умова допуску до екзамену: студент не допускається до екзамену, якщо під час семестру набрав менше ніж 20 балів (критично-розрахунковий мінімум). Рекомендований мінімум допуску до екзамену – **36 балів**.

7.2 Організація оцінювання:

Контроль знань студента здійснюється за модульно-рейтинговою системою. Загальну кількість балів студента формують семестрові бали, отримані з усіх тем двох змістових модулів (бали, отримані під час семінарів (усні опитування); бали, отримані за виконання рефератів; бали, отримані під час модульного контролю (за виконання тестових завдань), а також бали, отримані під час складання підсумкового контролю (екзамену), а саме: за виконання запропонованих завдань.

Зміст курсу поділений на 2 змістових модулі. Кожний змістовий модуль включає в себе лекції, семінари, самостійну роботу студентів, які завершуються рейтинговим контролем рівня засвоєння знань програмного матеріалу відповідної частини курсу. У змістовий модуль 1 (ЗМ1) входять теми 1-3, у змістовий модуль 2 (ЗМ2) – теми 4-6.

Оцінка успішності знань студентів здійснюється в двох формах: семестрове оцінювання (контрольні роботи, усне опитування, реферати) і підсумкове оцінювання (екзамен).

Загальна сума балів – 100 балів (із них, семестрове оцінювання – максимум 60 балів; підсумкове оцінювання (екзамен) – максимум 40 балів).

<p style="text-align: center;"><i>Змістовий модуль 1</i></p> <p style="text-align: center;">Історико-культурний туристичний потенціал країн Північної та Західної Європи</p>	<p style="text-align: center;"><i>Змістовий модуль 2</i></p> <p style="text-align: center;">Історико-культурний туристичний потенціал країн Південної, Центральної та Східної Європи</p>	<p style="text-align: center;"><i>Екзамен</i></p>
---	---	---

31 заліковий бал (максимум)			29 залікових балів (максимум)			40 балів (максимум)
Самостійна робота (реферат)	Семінари	Модульний контроль	Самостійна робота (реферат)	Семінари	Модульний контроль	
4 (максимум)	16 (максимум)	11 (максимум)	4 (максимум)	14 (максимум)	11 (максимум)	

Упродовж семестру оцінюється робота студента **під час кожного семінару** (доповідь, доповнення, участь у дискусії). Під час семінару студент має можливість досягти від 1 до 4 балів. Критеріями оцінювання відповіді студента під час семінару є:

- повнота розкриття питання 1 бал;
- логіка викладення 1 бал;
- використання основної і додаткової літератури 1 бал;
- аналітичні міркування, вміння робити висновки 1 бал.

Реферат студент подає викладачеві на останньому семінарі кожного Змістового модулю, зокрема Реферат 1 і Реферат 2. Критеріями оцінки самостійної роботи студента є:

- глибоке розкриття проблеми, відображена власна позиція 4 бали;
- тема розкрита неповно 3 бали;
- реферат суто компілятивного рівня 2 бали;
- розкритий лише окремий аспект 1 бал.

Після завершення відповідно Змістового модулю 1 і Змістового модулю 2 проводяться **контрольні роботи** у формі тестування, зокрема Контрольна робота 1 і Контрольна робота 2. Завдання з тестування містить 11 запитань, правильна відповідь на кожне з яких оцінюється в 1 бал.

У випадку відсутності студента з поважних причин відпрацювання та перездачі модульних контрольних робіт здійснюються у відповідності до «Положення про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу» від 1 жовтня 2010 року.

Екзаменаційний білет містить два завдання, кожне з яких оцінюється в 20 балів. Критеріями оцінювання відповіді є:

Відповідь повна, подане власне бачення проблеми	19-20
Відповідь повна, подане власне бачення проблеми та зроблені ґрунтовні висновки, проте наявні окремі незначні помилки при викладі фактичного матеріалу	16-18
Відповідь відображає знання фактичного матеріалу з питання	13-15
Відповідь демонструє знання фактичного матеріалу, але допущені окремі помилки	10-12
Відповідь фрагментарна, відображені лише деякі аспекти проблеми	7-9
Відповідь фрагментарна, наявні суттєві помилки при викладі фактичного матеріалу	4-6
Відповідь має значні помилки, або відсутня	1-3

Умовою допуску до екзамену є отримання студентом під час семестрового оцінювання не менше ніж 20 балів (**критично-розрахунковий мінімум**). При цьому обов'язковим є успішне складання модульних контрольних робіт. **Рекомендований мінімум** для допуску до екзамену – 36 балів.

При простому розрахунку отримаємо:

	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Екзамен	Підсумкова оцінка
Мінімум	19	17	24	60
Максимум	31	29	40	100

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій і семінарських занять.

№ п/п	Назва теми	Кількість годин		
		лекції	семінари	самостійна робота
Частина 1. Історико-культурний туристичний потенціал країн Північної та Західної Європи				
1.	Тема 1. Вступ. Предмет «Історичного туризму в країнах Європи». Особливості Європейського туристичного регіону	2	1	4
2.	Тема 2. Історичний туризм в країнах Північної Європи Лекція 1. Історико-культурний туристичний потенціал країн Північної Європи: особливості та загальна характеристика.	2	1	4
3.	Тема 2. Лекція 2. Норвегія, Швеція та Фінляндія	2	1	4
4.	Тема 2. Лекція 3. Велика Британія, Ірландія, Ісландія, Данія	2	1	4
5.	Тема 3. Історичний туризм в країнах Західної Європи Лекція 4. Загальна характеристика та особливості історико-культурного туристичного потенціалу країн Західної Європи.	2	1	4
6.	Тема 3. Лекція 5. Німеччина, Бельгія, Нідерланди, Люксембург	2	1	4
7.	Тема 3. Лекція 6. Австрія, Швейцарія, Франція, Монако, Ліхтенштейн	1	1	6
8.	<i>Реферат з тем ЗМ1</i>	-	-	6
9.	<i>Контрольна робота з тем ЗМ1</i>	-	1	-
Частина 2. Історико-культурний туристичний потенціал країн Південної, Центральної та Східної Європи				
10.	Тема 4. Історичний туризм в країнах Південної Європи	2	1	4

	Лекція 7. Історико-культурний туристичний потенціал країн Південної Європи: особливості та загальна характеристика			
11.	Тема 4. Лекція 8. Греція, Італія, Албанія, Андорра, Кіпр, Іспанія, Португалія, Туреччина	1	1	4
12.	Тема 4. Лекція 9. Об'єкти Всесвітньої культурної спадщини в Македонії, Сербії, Словенії, Чорногорії, Хорватії, Боснії та Герцеговині, Сан-Маріно, на Мальті	1	1	4
13.	Тема 5. Тема 4. Історичний туризм в країнах Центральної Європи Лекція 10. Історико-культурний туристичний потенціал країн Центральної Європи: особливості та загальна характеристика	2	1	4
14.	Тема 5. Лекція 11. Болгарія, Польща, Чехія, Словаччина, Угорщина, Румунія, Молдова	2	1	4
15.	Тема 6. Історичний туризм в країнах Східної Європи Лекція 12. Загальна характеристика та особливості історико-культурного туристичного потенціалу країн Східної Європи	2	1	4
16.	Тема 6. Лекція 13. Литва, Латвія, Естонія, Білорусія, Росія (європейська частина), Грузія, Азербайджан та Вірменія	1	1	4
17.	<i>Реферат з тем ЗМ2</i>	-	-	6
18.	<i>Контрольна робота з тем ЗМ2</i>	-	1	-
	ВСЬОГО	24	16	80

Загальний обсяг 120 год., в тому числі:

Лекцій – **24 год.**

Семінари – **16 год.**

Самостійна робота – **80 год.**

9. Рекомендовані джерела:

Основні:

1. Абрамов В.В. Історія туризму. Харків: Форт, 2010. 286 с.
2. Вишневецька О.О. Туристичне країнознавство. Харків: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2011. 593 с.
3. Історія світової культури. Культурні регіони. К.: Либідь, 2000. 520 с.
4. Кляп М.П., Шандор Ф.Ф. Сучасні різновиди туризму. К.: Знання, 2011. 334 с.
5. Любіцева О.О., Бабарицька В.К. Туризмознавство: вступ до фаху: підручник. К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. 335 с.
6. Мальська М., Гамкало М., Бордун О. Туристичне країнознавство. Європа. К.: Центр учбової літератури, 2009. 224 с.
7. Смаль І.В. Туристичні ресурси світу. Ніжин: НДУ ім. М.В. Гоголя, 2010. 336 с.
8. Туристична політика зарубіжних країн / Бойко О.В. та ін. Х.: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2015. 220 с.
9. Устименко Л.М., Афанасьєв І.Ю. Історія туризму. К.: Альтепрес, 2005. 320 с.

Додаткові:

1. Алешугіна Н.О. Туристичне країнознавство у таблицях і схемах. Ніжин: Лисенко М.М., 2011. 386 с.
2. Аніпко Н. Туристичне країнознавство: навч. посіб.: у 2 ч. Чернівці.: Рута, 2011. Ч.1. 127 с.
3. Капелюшний В.П. Історико-культурний туризм в Україні та країнах Європи: висвітлення в літературі його суті, змісту, історії розвитку та досвіду правового регулювання» // Історико-культурний туризм: український та світовий досвід. Збірник матеріалів Міжнародної наукової конференції (Київ, 5 квітня 2019 р.). К.: «Фоліант», 2019. С.50–59.
4. Капелюшний В.П. Історико-культурний туризм: висвітлення науковцями вітчизняного та зарубіжного досвіду правового регулювання // The 15-th International scientific and practical conference «Modern directions of scientific research development» (August 10–12, 2022) VoScience Publisher, Chicago, USA. 2022. p.278–286.
5. Особливості формування та реалізації туристичної політики держави: міжнародний, національний, регіональний досвід: монографія. Х.: ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2013. 280 с.
6. Остапчук В.В. Історія туризму. Ніжин, 2008. 143 с.
7. Пустиннікова І., Безпалова Н. Середньовічні замки Європи. Х.: Mikko, 2010. 160 с.
8. Cultural tourism in Europe / Edited by Greg Richards. Wallingford: ATLAS, 2005. 254 p.

Додаткові ресурси:

Рекреація і туризм Південної Європи [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://geoswit.ucoz.ru/index/0-388>